

A HOMOSZEXUALITÁS: ZSÁKUTCA HELYETT – HALADÁS

1. Fogalomtisztázás

Homoszexualitás: tartós, domináns erotikus irányulás azonos nemű személy felé, ami gyakran, de nem szükségszerűen, nemi aktivitással összekötött

A homoszexualitás fogalmát 1869-ben vezette be egy magyar orvos, Kertbeny Károly

Fokok a kapcsolat intenzitását illetően – ma ez az árnyalt megkülönböztetés hiányzik:

- homotrópia: azonos nemű iránti vonzalom legáltalánosabban
- homofília: nemi kapcsolat nélküli barátság
- homoeerotika: testi gyöngédség szexuális egyesülés nélkül
- homoszexualitás: szexuális egyesülést is magába foglaló kapcsolat

Megjelenési formái:

- fejlődési homoszexualitás: csak átmeneti kamaszkori homoszexuális vonzódás a másik nemtől való gátlás, félelem miatt, de elmúlik, a későbbi heteroszexuális életben feloldódik
- pszeudo-homoszexualitás: szituációfüggő, ál-homoszexualitás, csak a külső körülmények miatt élnek (ált. azonos neműekkel való összezártságban) – belső homoszexuális hajlam nélkül
- gátlás miatti homoszexualitás: lelkiileg beteg (pszichotikus vagy neurotikus) embereknél, akik gátlásaik miatt félnek a másik nemtől, s pszichoszexuális vonzalmukban megmaradnak a már ismerősebb saját nemnél
- belső hajlamon alapuló homoszexualitás: a személy egész életében az azonos nemű felnőtt iránt érez vonzalmat

Fogalmak:

- transzszexualitás: testileg egyértelműen az egyik nemhez tartozik valaki, lelkiileg, pszichésen más neműnek érzi magát – oka tisztázatlan (nevelés, stb.) – tartósan vágyik arra, hogy a másik nem jellegzetességeit viselje külső megjelenésében, hanghordozásában, stb., emiatt nem megváltoztatásra irányuló műtétre is képet – egy hosszú lelki terápia után az egyetlen „gyógymód” lehet a műtét
- transzvesztita: a transzszexualitás másik formája, amikor valaki nem vágyik az átoperálásra, de szívesen hordja a másik nem ruháit, esetleg hormonális kezeléssel is hasonulni akar a másik nemhez
- biszexualitás: valakiben egyszerre van jelen homo- és heteroszexuális vágy
- interszexuális ember (hermafrodita): testileg nem tartozik egyértelműen az egyik nemhez – születési rendellenesség (genetikai betegség, hormonális hiány, fejletlen ivarszerv)

E fogalmak mögött nagyon súlyos személyes, családi, házassági drámák vannak.

2. A Biblia a homoszexualitásról

Ószövetség

- Isten az embert férfinak és nőnek teremtette, akik egymást kiegészítik és a szerelem szövetségében egy testté lesznek – a teremtés rendjének nem felel meg a homoszexuális kapcsolat, ezért Isten elleni bűn
- Tilos a homoszexualitás a szövetségekötés miatt is – természetellenes, összeegyeztethetetlen Isten és a nép kapcsolatában
- Az igazi bűn az Istentől való elfordulás, ami minden más rosszat maga után von, így az igaz szexualitástól való eltérést, azaz a homoszexualitást is

Újszövetség

- a szexuális eltérés mélyebb oka az igaz Istentől való eltérés (Róm 1,26) – Szent Pál elvet minden házasságon kívüli szexualitást, s paráznaságnak tart – a hajlamtól függetlenül a házasságon kívül minden szexuális kapcsolat bűn
- Pálnál a homoszexuális viselkedés egyenesen szimbólumává vált az Istentől eltért, önmagába forduló világnak: a szellemi, lelki rendetlenségnek már csak következményem kifejeződése a testi rendetlenség
- Jézus Krisztus nem foglal kifejezetten állást a homoszexualitásról, nála a házasságról mondottaknak van jelentősége (Mt 19,3-12) – minden, ami a házasság helyes felfogásával szemben áll, a teremtő Istennel áll szemben

A Biblia tehát egyértelműen elutasítja a homoszexuális aktust.

3. A keresztény teológia értékelése

Fontos a megkülönböztetés: **létezik homoszexuális hajlam és homoszexuális aktus**

Kérdés: honnan van ez a hajlam?

Ki kell zárni a két végletet:

- nem igaz, hogy teljesen szabadon választott a hajlam, hogy az illető száz százalékosan felelős a hajlama kialakulásáért,
- az sem igaz, hogy genetikus lenne a hajlam, az illető teljesen determinált a hajlama felé, annak áldozata, azon nem tud változtatni

1. A homoszexuális hajlam

Sokan vélik: a homoszexuális hajlam megjátszott

Velük szemben az Egyház leszögezi:

„nem ők választották maguknak a hajlamot” (KEK 2358)

amit az ember nem szabadon választ, azért nem is felelős, így nem is lehet bűnnek nevezni **a homoszexuális hajlam nem bűn – az ember több, mint a szexualitása, a hajlama**

- végül is nincsenek „homoszexuálisok”, csak Isten gyermekei, akik elveszithetetlen méltósággal rendelkeznek, még ha szexuális irányultságuk téves is

- ne beszéljünk „homoszexuálisokról”, inkább **„személyekről, akiknek homoszexuális hajlamuk van”**
- a szexuális stigmatizáció az ember szexuális irányultságát tartja a legfontosabb jellemzőnek, mintha az már eleve jellemezné az illető egész életét
- a hajlam miatti megkülönböztetés diszkrimináció

- **a hajlam „rendetlenség”** – okait elfogulatlanul kell kutatni
- számtalan gyógyulás mutatja, hogy genetikailag determinált homoszexuális, veleszületett homoszexuális hajlam nincs
- **oka** a mai kutatás szerint **nem genetikai**
- nem betegség abban az értelemben, hogy sem genetikailag, sem testileg a homoszexuális hajlamú ember alapvetően nem különbözik a heteroszexuálistól
- betegség helyett inkább azt mondjuk: **a homoszexuális hajlam pszichés „elakadás”, „mentális zavar”, neurózis**

A pszichoszexuális érés folyamán olyan trauma, sérülés, sokk, tiltás érhet a fejlődő szexualitást, ami miatt nem mert vagy tud a hetero nemű felé vonzódni, s ezért a homo felé orientálódik. **Ennek az elakadásnak sok oka lehet:**

- gyenge nemi identitás
- az azonos nemű szülő szeretetének szüksége
- az anya dominanciája
- félelem a másik nemtől
- a másik nem erőszakossága
- erős önzés

Ha a homoszexuális hajlam a pszichoszexuális fejlődés elakadása, neurózis, mentális zavar, akkor a keresztény etika máris más hangon beszél az „elfogadásról”: **mást jelent egy érték elfogadása és mást egy kereszt elfogadása.**

- az értéket önmagáért szeretjük és fogadjuk el, a tövist, a hiányt, a keresztet nem önmagáért fogadjuk el (nem vagyunk mazochisták), hanem eltűrjük és elviseljük
- a személyt az Egyház szereti és elfogadja, DE a homoszexuális hajlamát nem tudja „normálisnak” elfogadni, a hajlam önmagában rendetlen
- amikor a rossz hajlamokra (önzés, agresszió, homoszexuális hajlam) nemet mond a keresztény etika, akkor kijelenti: ezen lehet változtatni, vagy legalább uralni
a személy több, mint a hajlama, tud róla gondolkodni és tudja azt alakítani

2. A homoszexuális aktus

- **ha a homoszexualitás nem betegség, akkor az ember felelős tetteiért.**
- a személy többnyire nem tehet hajlamáról (akár hetero, akár homo), de mindig tehet a szexuális tettéről (akár hetero, akár homo)
- a homoszexuális hajlamot ezért **a keresztény etika** nem nevezi bűnnek, csak „rendetlen” hajlamnak, **a homoszexuális tettet, aktust viszont bűnnek nevezi**

sajnos korunk általános felfogását Freud libidó-elmélete uralja: „a vágyakat, hajlamokat mindig ki kell élni, ha nem éli ki az ember, akkor az frusztrálja, beteggé teheti”

a keresztény etika tiszteli annyira az egyént, hogy többre tartja a hajlamánál

- nem elég a múltat feltárni, nem elég az emberben rejlő hajlamokat feltárni, haladni is kell a teljesség felé
- ezt a teljességet csak Krisztus felől lehet meghatározni
- a keresztény etika a Bibliára támaszkodva kijelenti: ***a Szentháromság a maga képére férfinak és nőnek teremtette az embert – Isten maga akarta a nemek különbözőségét, így egészítik ki egymást, így adják tovább az életet***
- az ember társas és szexuális természetét a legmélyebben a házasságban tudja megélni, ezért a szexualitás egyetlen és kizárólagos helye is csak a házasságban van – minden házasságon kívüli szexuális aktus (házasság előtti aktus, házasságtörés, homoszexuális aktus) ezért bűn

Egyetlen érv sem áll meg, amik a homoszexuális aktus erkölcsi elismerését követelik:

„A homoszexualitás a heteroszexualitás egyenrangú variánsa.”

- a párkapcsolatok rövidebb ideig tartanak
- sokszor házasság, család és gyerekellenesek, a hitet gyakran elhagyják

„Nekik ez a természetes, az embernek a természetnek megfelelően kell cselekednie.”

- itt rossza a természetfogalom használata
- minden embernek egyetlen természete van: dinamikus irányulás a Teljesség, a szentháromságos szeretetközösség felé
- kinek milyen gyöngeségei vannak (pedofília, homoszexualitás, önzés), azt ne nevezzük az ő „természetének” – azért, mert neki ez van, neki ez a „természete”, ne higgyük, hogy ez minden ember természete is, nem azt jelenti, hogy annak így is kell lennie, így is kell maradnia
- a Szentháromságba meghívott embernek lenni azt jelenti: fontosabbnak tartani a személyünket, mint a hajlamunkat, személyünknek kell uralni a hajlamainkat

„Nem szabad a homoszexuális ember ilyen hajlamú lényegét megcsonkítani.”

- a választ maga Krisztus mondja ki: jobb nem kielégíteni egy időszakos vágyat, mint elmulasztani az örök boldogság vágyát; jobb egy vágyban égni, mint egy rendetlen tettet megtenni (Mk 9,43)

„Nem minden házassági aktus szolgálja az élet továbbadását, ha náluk elfogadott a terméketlen egyesülés, akkor ez megengedhető lehet a homoszexuális hajlamúak között is.”

- előfordulhat, hogy az egyes aktus nem, azonban a házasság egésze mégis nyitott az élet továbbadására

„A homoszexuális aktus éppúgy a szerelem kifejezése a homoszexuális emberek között, mint a heteroszexuálisok között. Ők is csak a kölcsönös szerelmüket fejezik ki.”

- a valóságban két azonos nemű ember szexuális szerelme sohasem lehet egyidejű boldogság: csak izgatni tudják egymást, de az nem igazi kielégülés – éppen a kölcsönösség hiányzik

„A homoszexuális hajlamú ember nem tud másként viselkedni, mint homokosan.”

- ez az érv nem veszi figyelembe a sok gyógyulást

„Az embernek a homoszexuálisokkal irgalmasabban kellene bánni, s nem kellene tiltani az aktust.”

- az is az irgalmasság jele, ha az Egyház megóvja az embert a helytelen tettektől, még a szexualitás területén is

Összegezve:

A keresztény etika szerint a homoszexuális hajlam nem, de az aktus bűn.

Mennyire súlyos bűn?

Általában kimondhatjuk: ***a homoszexuális aktus minél személytelenebb és gyakoribb, annál súlyosabb bűn.***

3. Köthetnek-e a homoszexuális hajlamúak egymással „házasságot”?

- ahogy a Szentháromság személyei szeretetközösségükben boldogok, úgy a Szentháromság képére teremtett ember is igazán boldog csak más emberrel lehet → ***szeretetre születtünk***

- ***a testet is bevonjuk a szeretetbe: a férfi és a nő*** arra kapott hivatást, hogy testi-lelki mivoltukban egymásra vonatkozzanak, egymást boldoggá tegyék – ***szerelmükben lesznek igazi képmásai a Szentháromságnak***

- ***a szexualitás is részesül az istenképiségből***, természetesen ***analóg módon***: az Atya teljesen átadja magát a Fiúnak, kettejük egységéből ered a Lélek

- ebből ered ***a szexualitás kettős hivatása***: arra való, hogy a szerelmet kifejezzük egymás felé (***önátadás***) és gyerekeknek adjunk életet (***életfakasztás***)

- ***az Egyház tanítja: kizárólag a férfi és a nő élethosszig kötött házasságában lehet a szexualitást úgy megélni, ahogy azt Isten akarja, ezért igazán boldogan és emberhez méltóan csakis a házasságban van hegye a szexualitásnak***

A homoszexuális kapcsolat alapvetően hiányban szenved a házassághoz képest:

- ***nem képesek egymás igazi kiegészítésére sem lelkileg, sem testileg***

- ***szexualitásuk hiányt szenved gyereknemzésben is***: senkinek sincs „joga” gyerekhez, a gyerekeknek van joga emberhez méltó élethez, olyan környezethez, ami az ő testi-lelki fejlődését a maga teljessége felé a leginkább szolgálja

Isten teremtése alapján a szexualitásban a szerelem és a nemzés a legszorosabban összetartozik

- ezeket a hiányokat maguk az illetők is érzik tudatosan vagy tudattalanul – ennek lesz a következménye a nagyon gyakori partnerscseré: keresik azt az igazi beteljesülést, amit egyik sem tud megadni, s mohón keresik tovább...

→ a homoszexuális partnerkapcsolat ezen hiányok miatt sohasem érheti el a házasság teljességét

A házasság méltósága és a gyereknevelés egészsége miatt az Egyház nem engedheti a homoszexuális hajlamúak házasságát

A homoszexuálisok nem tudnak házasságot kötni, ugyanis képtelenek rá (Egyházjog (CIC) 1095. kánonja), alapvető hiányban szenvednek.

Az Egyház nem maga találja ezt ki, hanem azt mondja ki, amit a teremtésben maga Isten akar.

A mai légkörben az Egyház képviseli erkölcsi igazát, az összképet: az igazi szeretet a legnagyobb jót akarja – a szexualitáshoz a nemzés szándéka szorosan hozzátartozik, a házasság méltóságát a homoszexuális kapcsolat nem éri utol

A közjó számára a házasság és a család jelentősége felülmúlhatatlanul megelőzi az emberi együttélés minden formáját, ezért kell jogi szinten is a legmagasabb védelmet élveznie

a „másság” a jog világában is „másságot” jelent

különbséget kell tenni:

- a homoszexuális magatartás mint *magánjelenség*
- a homoszexuális magatartás mint *törvényesen jóváhagyott társadalmi jelenség*

a homoszexuális együttélések törvényesítése szükségszerűen kiváltaná néhány alapvető erkölcsi érték elhomályosulását és a házasság intézményének lebecsülését

A TÚLÉLÉSÉRT FOLYIK A JÁTÉK!!! – a demokrácia érdeke a túlélés
a családot, a gyermekvállalást pártolni kell

4. Gyógymód

heves viták a tárgy körül: ezzel burkoltan mégis csak el kellene ismerni, hogy ez betegség és gyógyítható

- hogy pontosan honnan van a homoszexuális hajlam, nem az Egyház illetékességi köre, van viszont véleménye arról, hogyan éljen az ember a hajlamával, azaz van véleménye a tettről: **a tett szabad, tehát az ember felelős**

1. Megelőzés, szexuális nevelés, felvilágosítás

Alaptétel: mindent könnyebb megelőzni, mint utólag gyógyítani

a gyereket el kell fogadni nemi identitásának megfelelően, majd pszichoszexuális érésében is nemének megfelelő úton kell segíteni

- a szülők stabil, szerelmes házassága, jó testvéri közösség
- a család életöröme, az erények kiművelése
- az önzés korlátozása, mély hit
- megfelelő barátok, helyes identitású társak

a gyereknevelés elsősorban ma is a szülőket illeti, s ez a jog megelőzi a szexuális identitáshoz való jogot

a fejlődő gyerek érdekében lehet és kell korlátozni a homoszexuális befolyást

a szexuális nevelésnek beágyazottnak kell lennie az életre és a szeretetre való nevelésben

2. A homoszexuális hajlam felfedezése...

Megrendülés, ha az ember önmagában vagy gyermekében felfedezi

Alapszabály: nem szabad kapkodni

A két legnagyobb hiba, amit ekkor el lehet követni

az elkeseredés és a homoszexuális testi aktus

meg kell különböztetni: átmeneti homoszexualitás – rögzült homoszexualitás

ehhez a megkülönböztetéshez idő és segítség kell!!

- az elkeseredés oka lehet: a vonzalmat azonnal visszafordíthatatlannak bélyegzik

- másik alaphiba: az önmagában homoszexuális vonzalmat felfedező azonnal kapcsolatot keres aktív szexuális életet élő homoszexuálisokkal

minél kevesebb tudása, tapasztalata és szexuális élménye van valakinek a homoszexualitás területén, annál könnyebben gyógyítható

nem azzal segítünk, ha jónak, megváltoztathatatlanak mondjuk, s azt sugalljuk: legyen boldog így

→ az Egyház igazán pont azzal szeret, ha a rendetlen hajlamot rendetlen hajlamnak, a homoszexuális aktust pedig bűnnek nevezi

gyógyulni abból lehet, amiről tudja az ember, hogy nem normális, felállni pedig abból a bűnből lehet, amit nevének nevezünk („Az igazság szabaddá tesz.” (Jn 8,32))

3. Ha a homoszexuális hajlam nem rögzült...

A gyógyíthatatlanoktól súlyos bűn, ha nem engedik a gyógyíthatóakat a gyógyuláshoz!!!

(~ a tömeg Krisztus és Zakeus között: nem engedik a gyógyuláshoz – de Krisztus megtalálja az utat)

fontos rendet tenni a fejben

– jövőorientált pszichológiára lenne szükség (nem a freudi, múltra mutatóra, okokat keresőre) a cél talán jobban determinálja az embert, mint a múlt

Megházasodjon-e a homoszexuális egyén a gyógyulásért?

Tény: a házasság és a család megerősíti és fokozza a nemi identitást

DE:

a házasságnak nem szabad a terápia eszközévé válnia, ez megalázó lenne a házastárs és a gyerekek számára is: az ember cél, nem eszköz

a homoszexuális hajlam gyógyítható

– csak a gyógyulás után érdemes házasságról gondolkodni

a gyógyulás 4 fázisa Richard Cohen pszichoterapeuta alapján:

1. elfordulás az eddigi szexuális életstílustól
2. megalapozás – kognitív terápia, és a belső gyerek meggyógyítása
3. a homo-emocionális sebek gyógyítása (pszichodinamikus terápia)
4. a hetero-emocionális sebek gyógyítása (pszichodinamikus terápia)

az utolsó fázisban a nemeknek sok mindent meg kell tanulniuk egymástól - *perspektívaváltás*
– a teológiai háttér a teremtésben való bizalom:

a másik nem a maga másságában örömhír, áldás

→ a gyógyulásra való kilátások 30-35 év alatt egészen jók, ha erősen motivált

→ a gyógyulás sikerei felvetik azt az erkölcsi kötelességet, hogy a terápiát legalább meg kell próbálni, esélyt kell adni önmagának (1-3 évig tarthat)
a mulasztás ezért lehet bűn ön maga és mások ellen is

4. Ha a hajlam már rögzült...

Választás még ekkor is van: nem kell minden szerelmet, vonzódást szexuálisan is kifejezni
- heteroszexuálisok között is van ilyen

- ne a vágy uralkodjon a személyen, hanem a személy a vágyon

ha úgy tűnik, hogy a hajlam nem gyógyítható, akkor ez azt jelenti: ezzel a hajlammal kell megtanulnia élni, így kell haladnia a teljessége, üdvössége felé

!!! szó sincs róla, hogy a homoszexuális hajlamú ember bűnösebb lenne, mint más, s ezért Isten büntetné !!!

- a homoszexuális hajlamú embernek nem büntetés a hajlama, hanem sajátos lehetőség, hogy Isten tettei megnyilvánuljanak rajta: hivatása az, hogy a nem általa választott szexuális hajlammal (legyen az homo vagy hetero) **tudjon Krisztushoz méltóan, mások számára példásan élni**

a hajlam elfogadása után okosan meg kell terveznie az életét: mindenki a szeretetre meghívott

szex nélkül lehet ugyan élni, de szeretet nélkül nem

ebben az élethelyzetben, ezzel a hajlammal biztosan mindennél rosszabb a szexuális partner gyakori, hűségre, személyességre képtelen váltogatása

a **szexualitás nélküli szeretetkapcsolatok** sokfélék lehetnek:

barátság – alapja inkább szellemi értéken alapul

nagycsalád – figyelem és összetartás

egyházközösség – a pap feladata, hogy a személy istenkapcsolatát gyógyítsa

– ez nem függ attól, sikerül-e meggyógyítani a hajlamát

az Egyháznak úgy kell szeretnie, mint Istennek:

előbb szeretni (a személyt), hogy jobb legyen (uralja a hajlamát)

társadalmi élet – meg kell tanulni a szexuális vágyat szublimálni vmi „nagyobb” felé

önsegítő csoport – keresztény önségítő csoportok, pl. Courage

A COURAGE céljai:

1. tisztán élni összhangban a katolikus Egyház tanításával a homoszexualitásról
2. egész életünket Krisztusnak szentelni mások szolgálatában, szentmise gyakori látogatása, szentségek gyakori vétele
3. őrizni a közösségi szellemet, hogy senkinek se kelljen egyedül szembenéznie a homoszexualitásával
4. emlékezni azon igazságra, hogy a tiszta barátság a megtartóztató keresztény életben nem csak lehetséges, hanem szükséges
5. olyan életet akarunk vezetni, ami példa lehet másoknak, akik szintén homoszexualitással küzdenek

NEM EMBERTELENSÉG TISZTASÁGOT ELVÁRNI MINDENKITŐL, AKI NEM HÁZAS, NAGYOBB EMBERTELENSÉG TÖREDÉKBE, RÉSZBE, BŰNBE AZ EGÉSZET BELEHAZUDNI, A HAZUGSÁGBA BOLDOGSÁGOT ÍGÉRNİ.

Erkölcşileg nagyon nehezett akkor szabad elvárni, ha ehhez az alannak segítséget is adunk

- **az igazi segítség ebben Krisztus**, aki kijelentette: „Nélkülöm semmit sem tehettek.” (Jn 15,5)
- fontos a Vele való élő kapcsolat az **imádságban** és a **szentségekben**

A KERESZTET SENKI SEM SPÓROLHATJA MEG KRISZTUS KÖVETÉSÉBEN, A KERESZTET KRISZTUSSAL EGYÜTT A NAGYOBB REMÉNY EREJÉBEN TUDJUK FELVENNI: HA NEM IS ÉRTJÜK, HA FÁJ IS, DE ÉRDEMES FELVENNI ÉS ÚGY LÉPKEDNI A TELJESSÉG FELÉ.

Felhasznált szakirodalom:

Dr. Papp Miklós: A személyes kapcsolatok erkölce, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola jegyzete, Bp. 2011. 165-183.

Dr. Roska Péter (szerk.): Homoszexualitás katolikus szemmel, Erkölcteorológiai Könyvtár 5., Jel Kiadó, Bp. 2007